
DET SKJUTVAPENRELATERADE VÅLDET ÖKAR

Ardavan Khoshnood

21 maj 2018

Dagens Samhälle, Debatt

<https://www.dagensamhalle.se/debatt/det-skjutvapenrelaterade-valdet-okar-22262>

Nedladdat från: <http://www.ardavan.se>

Det skjutvapenrelaterade våldet ökar

Debatten om brottsstatistik och vilka brott som ökar och inte är ofta infekterad. Diskussionen gagnas varken av under- eller överdrifter, utan borde hållas saklig. Sanningen är att ja, en del brott minskar och Sverige är internationellt sett mycket tryggt. Men det finns också mörka moln, exempelvis när det gäller skjutvapenrelaterat våld och explosionsvåld – områden där Sverige har mycket stora problem även i internationella jämförelser, skriver kriminologen Ardavan Khoshnood.

Att diskutera brottslighet i Sverige är svårt. Debatten präglas inte sällan av olika synsätt som har grund i politiska åsikter och ideologier. Därför blir ofta debatten missvisande, inte minst då vetenskap åsidosätts. Det finns ingen tvekan att Sverige är ett av de säkrare länderna i världen att leva i. Samtidigt är dock statistiken tydlig; de grova våldsbrotten ökar.

Journalisten Gellert Tamas till exempel, [skriver en läsvärd artikel](#) där han bland annat diskuterar brottsstatistik, dödligt våld samt relationen mellan brottslighet och invandrare. Viktigt att påpeka är att artikeln inte är vetenskaplig, vilket också förklarar dess många brister.

I artikeln ställer Tamas en viktig fråga: ”Men har brottsligheten verkligen ökat i Sverige?”

Han svarar själv på frågan och använder sig av statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Först säger han att det inte finns något i BRÅ:s rapport från 2017 som stödjer denna tes, för att sedan, i samma mening, konstatera att det totala antalet anmälda brott visst har stigit. Det får vidare inte glömmas att det finns ett mörkertal, varför det finns en hel del brott som inte anmäls, vilket också betyder att siffran vad gäller anmälda brott är högre än vad den är.

Tamas diskuterar vidare att det är våldtäkter och sexuella ofredanden som ökat mest. Det som dock är genomgående i hans artikel, är att han inte en enda gång nämner att det brott som kanske stigit mest av alla och som också – med all rätta – orsakar mest rädsla och oro: de massiva skjutningarna som Sverige idag bevittnar.

Internationella publikationer konstaterar att Sverige har ett av Europas högsta siffror vad gäller det skjutvapenrelaterade våldet. En färsk studie från Sverige konstaterar att bland unga män, innehar Sverige första platsen i Västeuropa vad gäller skjutvapenrelaterat våld. Inte nog med det, Sverige har även så stora problem med explosionsvåld att vi befinner oss på samma nivå som Mexiko City. Men Tamas har rätt; stöld och tillgreppsbrott minskar!

Vad gäller det dödliga våldet så har den stigit, om än ej så drastiskt. Analyserar vi det dödliga våldet i medeltal och i femårsperioder, vilket BRÅ själva gör, ser vi tydligt att det dödliga våldet har ökat; mellan 2013-2017 ligger siffran på 101 medan det under 2003-2007 samt 2008-2012 låg på 94 respektive 83. Tamas menar att detta inte är någon ”markant ökning” och att siffrorna inte ligger ”på några rekordnivåer”. Sådana klichébenämningar ska tolkas med försiktighet, speciellt då de främst ämnar ha propagandaintentioner.

Det som däremot har ökat markant, är antalet mord och dråp som begås med skjutvapen. Från att under 1990-talet ha stått för enbart 20 procent av all det dödliga våldet, är siffran för 2017,

hela 35 procent. Tittar vi sedan på sjukhusvistelse, så har antalet personer som kräver sjukhusvård på grund av skottskador ökat med hela 50 procent sedan 2012.

Den sista frågan som Tamas diskuterar är relationen mellan brottslighet och invandrare. Det finns ingen tvekan i att det finns en tydlig och signifikant relation mellan invandrare och brottslighet. Studie efter studie har visat detta.

Vi har det mycket bra i Sverige. Det finns all anledning att vara stolt över detta land. Men det finns också mörka sidor. Det skjutvapenrelaterade våldet är ett av dem. Det är katastrofalt både att överdriva eller underdriva detta. Därför är det av största vikt att lägga undan politisk ideologi och personliga åsikter i diskussionen kring alla viktiga frågor, inte minst brottsligheten i vårt land. Det är enbart med en saklig debatt baserad på transparent vetenskap som vi kan förmedla sanningen och således också förtjäna folkets förtroende.

Ardavan Khoshnood

Kriminolog